

2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки». URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_020.

ОБЛІК І ВИПЛАТА ДИВІДЕНТІВ ТА АКЦІЙ В КОРПОРАЦІЯХ

Ярова А.О., здоб. ОС «бакалавр»

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Л.О. Кирильєва**
Державний біотехнологічний університет

Власний капітал є одним із найважливіших складових фінансової структури корпорацій. Він відображає вклад власників, забезпечує фінансову стійкість підприємства та є основою для формування активів. Облік формування власного капіталу має велике значення для ефективного фінансового управління та прийняття стратегічних рішень корпорацією. У цій статті розглянемо процес формування власного капіталу, його складові та основні аспекти обліку цього процесу.

Власний капітал – це частина активів підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань. Власний капітал (також називається акціонерним капіталом) корпорації складається з коштів, внесених акціонерами (власниками акцій) та зареєстрованих у вигляді акційного капіталу. Це різновид власних фінансових ресурсів підприємства, які не включають обов'язкових платежів із заборгованості перед сторонніми кредиторами.

Власний капітал є важливим показником фінансової стійкості корпорації і демонструє рівень власних ресурсів, які можуть бути використані для фінансування поточних операцій та інвестицій в майбутнє. З позиції власників акцій, власний капітал є джерелом власних інвестицій та доходів, які вони отримують від участі у корпорації.

Власний капітал корпорації складається з різних складових, які відображають різні джерела та зміни в капіталі. Основними складовими власного капіталу є:

1. Акціонерний капітал представляє собою кошти, внесені акціонерами (власниками акцій) корпорації. Він включає в себе номінальну вартість акцій та можливі додаткові внески, здійснені акціонерами. При випуску акцій, їхню номінальну вартість стає складовою акціонерного капіталу. Також, акціонерний капітал може збільшуватися через додаткові внески акціонерів.

2. Додатковий капітал включає в себе різницю між ринковою вартістю акцій та їх номінальною (або оголошеною) вартістю. Ця

різниця виникає, коли акції продавалися за ціною, вищою за їхню номінальну вартість, і ця сума перевищує номінальну вартість акцій.

3. Резервний капітал включає в себе нерозподілений прибуток корпорації, який не був виплачений у вигляді дивідендів акціонерам або не був використаний для інших потреб. Цей капітал залишається в корпорації і може використовуватися для різних цілей, таких як розширення бізнесу або погашення зобов'язань.

4. До інших складових власного капіталу можуть входити різноманітні елементи, такі як викуплені власні акції та інші форми власного капіталу, які відрізняються від звичайних акцій.

Облік формування власного капіталу в корпораціях вимагає дотримання балансових стандартів та визначення обсягу капіталу для кожного згаданого виду капіталу (акціонерного, додаткового, резервного та інших). Облік проводиться на рахунках бухгалтерського обліку та відображається в фінансових звітах корпорації.

Облік формування та нарахування дивідендів проводиться на рахунках бухгалтерського обліку та облікових записках. Рішення про виплату дивідендів приймається загальними зборами учасників (акціонерів) корпорації. Фінансовий звіт про прибуток підприємства за звітний період, яка може бути спрямована на виплату дивідендів, відображається на рядку "Чистий прибуток" форм № 2 "Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)".

Фінансова можливість корпорації виплачувати дивіденди залежить від рівня прибутку та наявності вільних фінансових ресурсів. Виплата дивідендів може бути здійснена грошима, іншими активами або акціями корпорації.

При виплаті дивідендів акціями, здійснюється пропорційний розподіл додаткових власних акцій корпорації між існуючими акціонерами. Це дозволяє корпорації уникнути витрат на грошові виплати та оподаткування, а також збільшити кількість акцій при незмінному розмірі капіталу. Виплата дивідендів може впливати на ціну акцій компанії та реакцію інвесторів залежно від їхніх інвестиційних цілей і очікувань.

Власний капітал є важливим фінансовим показником корпорації, що відображає рівень внеску власників та ресурси, які можуть бути використані для розвитку та виплати дивідендів. Облік формування власного капіталу вимагає точності та дотримання балансових стандартів. Виплата дивідендів акціями може бути ефективним способом виплати прибутку акціонерам та забезпечити фінансову стабільність корпорації.

Структура капіталу корпорації може впливати на її фінансову стійкість. Високий рівень власного капіталу може зменшити ризик банкрутства, оскільки це означає, що корпорація має достатньо власних ресурсів для покриття своїх зобов'язань. З іншого боку, низький рівень власного капіталу може зробити корпорацію більш уразливою до фінансових турбуленцій, оскільки це означає, що корпорація має менше власних ресурсів для покриття своїх зобов'язань.

Розмір власного капіталу корпорації впливає на її здатність витримувати фінансовий стрес. Корпорації можуть залучати власний капітал через випуск нових акцій, залучення інвесторів та облік резервного капіталу. Виплата дивідендів може впливати на ціну акцій компанії на фондовому ринку: новий пакет акцій може знизити їх ціну, а виплата дивідендів - позитивно вплинути.

Власний капітал і боргове фінансування - дві основні форми фінансування для компаній. Власний капітал не потребує повернення і забезпечує стабільність, але може бути дорогим і обмеженим. Боргове фінансування - це позика, доступна, але вимагає повернення і може створити фінансовий тиск. Рішення про форму фінансування важливо здійснювати ураховуючи податкові аспекти та потреби корпорації.

Розмір та структура власного капіталу корпорації є фундаментальними для її фінансової стійкості та розвитку. Цей аспект несе велике значення, оскільки він визначає здатність корпорації витримувати економічний стрес та приймати стратегічні рішення. Загалом, розглянуті аспекти вказують на необхідність обґрунтованих рішень у фінансовому управлінні корпораціями, які мають позитивний вплив на їхню фінансову стабільність, розвиток та задоволення інтересів акціонерів.

Інформаційні джерела

1. Атамас П.Й. Управлінський облік: Навчальний посібник. Д. К : Центр навчальної літератури, 2006. - 440с.
2. Бухгалтерський управлінський облік За. ред. Ф.Ф. Бутинець, Т.В. Давидюк, Н.М. Малюга, Л.В. Чижевська; за ред. Ф.Ф. Бутинця - Житомир: ПП "Рута", 2002 - 480 с.
3. Яришко О. В., Ткаченко Є. Ю., Фатюха В. В. Фінансова стійкість підприємства: сутність та основи управління. Інфраструктура ринку. 2021. С. 129-134.
4. Кашена Н. Б., І. П. Порсюрлова. Операції підприємства з цінними паперами: організаційно-методичні аспекти обліку, аналізу і аудиту : монографія. Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2021. 355 с. URL: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/11453>